

EESTI SPORDI-LEHT

N° 10

8. 3. 1932.

Toimetuse ja talituse
Tallinn, Mätrivähe 16,33
Telefon 444-28 Postkast 70

Jumub teisipäeviti

Hind 15 senti

13. aastakäik
Tellimise hind:
aastas 6 krooni, kuus 60 senti

MIS TOOB EESTILE NELJIKMAAVÕISTLUS?

Maadlejate tuleproov Los-Angelesiks.

Eesti rahvusmeeskond:

Põntson, Kristal, Väli,
Praks, Kusnets, Neo,
Trossman.

Ed. Pütsep vigastusest
võistlusvõimetu.

Kuna käesoleval nädalal Stockholmis asetleidev neljikmaavõistlus: Eesti-Rootsi-Saksa-Ungari kogu meie sportlaskonna närve ärevil hoiab, intervjuerisime meeskonnaga kaasasõitvaid esindajaid nende lootuste teadasaamiseks võistluste võimaliku tulemuse kohta. Üldiselt olid kõik mehed arvamistes tagasihoidlikud, sest oleme sageli kibedaid pettumusi pidanud üle elama, kuid üldmulje kõigist jäi, et Eesti kõige viletsamini ei peaks platseeruma.

Kuid las' kõnelevad J. Villemson, N. Kursman, A. Kukk ja A. Väli.

(Vaata 5. lhk.)

DAVOS — Euroopa talispordi pealinna nimetust vääriv küla Schveitsis. Piltu vaade tema mägedele.

KASUTAGE VIIMAST LUND!

Iga mööduv päev viib meid lähemale pööripäevale ja näib, et talvetaadi jõud sedapuhku jälle rangema lööb ja ta oma valge mantli meie kodumaa luhadelt ja nõlvakuilt koristab. Vaevalt kuu saame veel lund näha ja juba kevadpühad võime kevadpäikeses veeta. Sellepärast, suusatajad, kasutage veel viimaseid võimalusi lumel rühkimiseks! Meie talil on ju lühike ja sellepärast ka iga hetk sellest kullaga kaalutav. Praegu aga viimast kasutades on meie vorm ka järgneva talveks rohkem ette valmistatud. Sellepärast: suuskadele ja sukeldume viimse lume möllu!

Kõrval pilt Saksa bobsleigh esivõistluste meistrimeeskonnast hädahohtlikul kurvel.

Mis saab meie talispordist?

Talispordi hooaeg on meil möödumas. Vaevast nädal — paar võib loota kestva külma peale, kuna varsti keskpäevane päike omale andi hakkab nõudma ja jääd sulatama. Siis tulevad paupaike panna uisud ja suusad. Praegu on juba peetud esivõistlused ja ametlik hooaeg mööda, mis pärast võib tõmmata joone alla senisele tegevusele ja arvamist avaldada tuleviku kohta.

Talispordi aladest on suusatamine hoogu võtnud. Rahvas asub suuskadele. Maal on ta muutunud liikumise abinõuks, linnas aga kodanikud leiavad meelelahutust vabal sümboolil metsavahel suuskadel sõites. Ikka uusi jüngerid tuleb juure, ikka kogukamaks muutub suusatajate pere ning suusatamine muutub massiliseks.

Ka suusatamise esivõistlused leiavad järjest suuremat osavõtmist ning võib arvata, et varsti võistlejaid ei tule arvestada kümnetega, vaid sadadega. Peaks lootma, et varsti ei peeta ainult ühed üleriiklikud suusaesivõistlused eraorganisatsioonide sportlastele, vaid et iga maakond omad esivõistlused korraldab.

Kuid kurvem on seisukord jääpallis, kiiruisutamises ja iluuisutamise alal.

Jääpallis peeti varemalt mitmeid esivõistlusi. Tänavu needki kuivasid kokku ning ülemaalistest võistlustest võttis osa ainult 4 meeskonda: 3 Tallinnast ja üks Tartust. Muialt linnadest, kõnelemata alevitest ja alevikudest pole midagi kuulda jääpallist.

Tingitud on see vahest mitmest asjaolust. Puuduvad soodsad jääväljad, mis normaalsel mõõdule järele võimaldaks jääpalli mängimist. Paljudes kohtades liuväljades kasutatakse tiike, jõgesid, järvi, mis mõõdu poolest liiga tilukesed jääpalli mängimiseks.

Teiseks mõjuvaks asjaoluks on kahtlematult vastaste puudumine. Vähe sellest, et paarisaja kilomeetri taga on mõni teine meeskond. Sellega saab paremal juhul aasta jooksul ühe mängu maha lüüa. Sõit läheb kalliks ja nõuab seltsilt juuremaksu, mida kitsal ajal kuidagi ei taheta ega suudeta teha. Jääpalli meeskond vajab 11 mängijat, kellele lisaks tulevad veel varumehed, nii et ikka „komplekt“ mängijate saamiseks vajatakse. Väikeses keskses on raske leida niipalju jääpallitajaid. Kuid ikkagi puudub vastane ja sellega kaob huvi asja vastu.

Sellepärast peaks talispordiliit tõsiselt kaaluma, kuidas talvel rühmspordile hinge sees hoida. Tuleks mõtteid mõlgutada selle üle, kas mitte üle minna jääpallilt jäähoki mängudele, mida meie naabrid juba aastate jooksul harustavad ja mis hoogsalt levinenud Euroopas, leides väimustatud poolehoidu Ameerika ühisriikides ja Kanadas, kes sel alal tõsiselt virtuoosid. Jäähoki nõuab poole väiksema jäävälja kui jääpall. Meeskond koosneb ainult kuuest mängijast. Seega ühest jääpalli mängijate komplektist saab juba kaks jäähoki meeskonda. Nii jätkub mängijaid otsekohe kahe meeskonna jaoks ja võistluste korraldamise küsimus kergem lahendada. Oma hoo ja kiirusega see mäng võib

leida elavat kaasaalamist ka pealtvaatajate poolt. Tõsi, et jäähoki meeskonna varustus maksab rohkem kui jääpalli jaoks, kuid varustuse soetamine on ühekordne kulu. Lahendada suudetakse küsimus paraja liuvälja ja mängijate leidmiseks.

Iluuisutamine on meeldivam ala talispordist. Vähemalt pealinnas iluuisutamise esivõistlused ja demonstratsioonid leiavad tõsiselt hindamist publiku poolt. Kuid siin on võistlejate pere kokku kuivanud. Esivõistlustest osa võtnud kümnekond inimest vaatamata sellele, et need toimusid A ja B klassis, meestele, naistele ja paaridele. Ainult üks võistleja Tartust, kust varemalt välja tulid tõsised

võistlejad ning õigustatult loobereid löiksid. Tänapäeval on pere kokku kuivanud ja kas leitakse selle ala elustamiseks värsket verd on rohkem kui küsitav. Kas liit siin midagi suudab ära teha, on rohkem kui küsitav. Ometi vääriks küsimus lähemat puudutamist.

Rohkemal määral on soiku jäänud kiiruisutamine. Kui iluuisutamise alal üksikud võistlejad veel tehtud töö ja nähtud vaeva järele võimetus arenevad, siis kiiruisutamine käib tõsiselt nälja maratonil. Meie naabrid ütlevad meid sel alal kergelt, ning pealegi massiliselt. Kuid siin valitseb talveunne asemel midagi muud, mis hoiab inimesi tagasi võistlustesse mine-

mast ja harjutamast. Oleme siingi rahvusvahelistest tagajärgedest kaugel maas vaatamata sellele, et meil tali kestab keskmiselt kolm kuud, mis ajal liuväljad avatud.

Kiiruisutamises vana kaader hakkab välja langema. Kuid noori juure tulemas on vähe ja visalt. Oma iseloomu poolest on siin kergem mõjutada välispidise ergutusega ning selleks küsimuseks talispordiliit peaks veidi pead mürdima, kuidas võistlejate arvu suurendada, mis sellega ka juba isenesest tõstab võistlejate võimeid.

Järgmiseks hooajaks peakski talispordiliit mõne elluvõidava kava koostama, millega võiks sportimisele ergutada laiemaid hulki.

Harry Visman.

On meil vaja eriteadlasi veespordi alalt?

E. Hameri reteraat Tartu sporditegelaste päeval.

Tunnen enese lumehangel lendlevaks südasuve liblikaks, kui pean keset talvet kõnelema ujumisest. — Aga, kujutlegem, et ei ole külma, vaid on päike ja lämmatav soe.

Meil on levinenud eelarvamine, nagu väike Eesti ei jõuaks enesele soetada eriala inimesi üksikuile spordialadele, sest meie erialalised tööväljad olevat väga piiratud. — Seesugusest huvitavast napilt põhjendatust eelarvamisest on kasvanud meile imelik taud. — Nimelt, meie spordijuhid ja organisaatorid on katsunud endile hankida ainult üldteadmisi kogu spordi tööst, jättes rõhu panemata üksikasjalisemale süvenemisele üksikuisse aladesse. Ja tulemuseks on see, et meil leidub suurepäraseid üldteadmistega spordiõpetajaid, kuid eriteadlasi vaid üksikuid. Selle tagajärjeks jälle omakorda on seisukord, mida võiksime nimetada paasikivistuseks enamiku meil harrastatavil spordialades. — Me oleme jõudnud omapead arenedes kuhugi sinnani, kuhu meie teadmised ja pisikesed kogemused ulatuvad — ja siis tuleb seisak, sest meie ja meie üldteadmistega spordijuhid oleme tühjaks ammutatud. Aga seisakut ei ole, algab tagasimineku, huvi kaotus, sellele järgneb käega löömine. See on sagedamaks põhjuseks, miks meie sportlaste tegevusiga on nii lühike ja enneaegne, see on viga, miks meie spordiliikumine kiratseb ja selle tase nii madal.

Ongi seda meil nähtud, üks ole võetud välistreenerid mõnel alal, makstud neile paari suvekuu eest suuri summasid ja oldud arvamisel, et nüüd on meil käes need kõige paremad. — Aga kui küsida, kes on need mehed, kes käivad meil raha teenimas? Keda lasevad välismaa seltsid ära? Kindlasti mitte häid. Kuid eestlastele ei ole see sageli tähtis, kas ta on hea või halb, peasi kui ta aga mõni ameeriklane või ungarlane on. Võõras tuleb ja läheb, juba teadmine, et ta on ajutine, ei kohusta teda suuremaks tööks. Teine asi oleks välistreeneritega siis, kui meil endil juba midagi süstemaatilist olemas, siis saaks välistreeneriga teataval määral värsket verd; kuid nagu teada, on meie sportiline tase hirmus ebahütlane, nii et me

isegi ei oska seal kuidagi orienteeruda. Mis teeb seal välistreener, kes viibib kohapeal sageli nädalaid, paremal juhul kuid.

Aeg oleks juba lõpetada katsetamisi muulastega ja saata aegajalt omi inimesi välismaale erialadesse süvenema, see tasuks end hiljem mitmekordselt. Hea oleks kui meil terve Eesti kohta oleks ükski spetsialist, kes oskaks õpetada ja ühtlasi ka tunneks organiseerimistööd vastaval alal. Seda on meil hädasti vaja, sest praegu, peab ütleva, lonkab meie veespordiline liikumine kõvasti.

Tuleb otse inestada meie ujulate seisukorda üle maa, mõni üksik koht välja arvatud, nende hulgas ka Tartu, on asi hämmastavalt halb. Otse naeruväärne aga meie suurimais suvituskohades Pärnus, Narva-Jõesuus, Kuresaares, seal ma kordan, ei olegi basseine. See oleneb sellest, et meil ei osata vahet teha suplemise ja ujumise vahel. Sisebasseinidest ei maksa rääkida, neid peale Tallinnas oleva häbariku ei leidu. — Selline manneta seisukord on esile manatud meie veespordi organisatsioonide elujõuetusest. — Ei saa öelda, et meil neid organisatsioonide oleks liiga vähe; ei, neid veespordi seltsi ja spordiseltside veespordi osakondi on enim liiasti, rohkem kui vaja asja edukaks arenemiseks. Näib nagu oleks meil levinenud mingisugune mikroobiliste seltside epideemia, asi on kistud tuhandeks lõhki igasuguste klikide ja kliikeste vahel. Sellise pudenemine on esile kutsunud lahkkelid, lahkkelid omakorda on aga sagedasti päritud maalt, kus asi ei libise õiget rada. Kus ei ole korralikku tööd, seal täidavad selle aset riidud ja tühjad jutud. — Puuduvad organisaatorid, puuduvad tööjuhatajad.

Igasugused sisemised intriigid ja peamiselt võistluse ümber keerlev asjaajamine meie veespordiseltsides hoiavad laiemate ringkondade poolehoidu nende vastu leigena. Seltsi astuvad vaid suured ja pisikesed „tuusad“, harva hariik surelik. — Seltside poolt korraldatud ujumise kursused ei tungi massi, vaid kujunevad talveliselt meie noortele veespordi võsudele lahjaks väetiseks. — Seltside personaalne juurekasv

võrdlemisi väike, ujujate materjal piiratud. — Puudub organiseerija käsi, kes oskaks äratada huvi massis ujumise vastu. Mass ei tea meil ujumisest peaaegu muud peale selle, et see karastab. Räägitakse ju küll, et ujumine on ideaalne sport, kuid ei teata isegi mis see tähendab. — Vaesed inimesed, mida nad küll mõtleavad, kui nad selle ideaalsusega endid sageli nuhtlevad, uputavad ja külmetavad. Seda kõike on võimalik ära hoida, kui asi oleks vähegi organiseeritud. — Aga meil supelasutustes, kus päevas käib tuhandeid suplejaid ei ole ühtegi asutuse õpetajat, kellelt inimesed võiksid nõu küsida ehk õpetust paluda. Meie suuremad suvituspiladid ei tunne spordi ega ujumisõpetajaid, ei tunta vajadust nende järele. Tähendab, tuleb uskuma jääda, et ei leidu vist meie seesuguseid, kes suudaks midagi pakkuda. Kahetsusväärsemad aga kui mass on meie noored veespordilased, kes teevad omad eba-teadlikkuses endile kurja liiga. Nende kohta võib öelda, et hulk noori inimesi rikub oma tervist ja viidab aega tühja tuule tallamisega, milleks osutuvad igasugused korrapäratused ja teadlikkusetus. Kui te olete neid tähele pannud, siis võite öelda, et suur protsent neist on nõgusselgseid ja kahtlemata on neist paljud südamehaiged, ja enamik neisugused mitte-midagi tegijad, kes päeva läbi ujujlas vahivad ilma, et nad muud midagi korda saadaks; loen ka seda defektiks, mis on haigus oma nimega. Need vead ja palju muid võib noor inimene kergesti omandada, kui ta tegutseb omapead, juhita, nõuandjata.

Lõpu lohutuseks tahaksin öelda, et huvi asja vastu on viimaste aastatega üha tõusnud. Tervitavamad nähted sel alal on kooliõpilaste ujumiskursused, mida korraldatud juba mõnda aastat Tallinnas õppetöö vaheaegadel. Samuti võib ka mainida soojadel aegadel „väikesi värinaid“ ajalehis, siin-seal veespordi kohta. Asi nagu hakkaks pisi-tasa hoogu võtma.

Aga kõige suurem puudus on meil ikkagi meestest, kes õpetaksid eesti rahva ujuma, kuid praegu meil supeldakse alles.

Kuidas Eesti suusatamismeister

Rohkem järjekindlust ja pikemakestvusega retkeid treeningsõidul.

Suusaspordi levinemisel viimasel ajal, kus eriti käesoleval hooajal nii palju noori üle maa lumistele radadele asunud ja veel rohkem asumas, intervjueris „E. Spordileht“ meie vastset suusatamismeistrit Feliks Parret, mis peaks huvitama nii palju noori. — Lühedase kasvuga, loomult sümpaatlik, nii astus ta vastu nende ridade kirjutajale oma teenistuskohas Tallinna Krediidipangas.

„Või kuidas ma asusin üldse suusatamisele?“

1920. a. sai Feliks Parre pühadekingina suusad. Hakanud siis teiste omasuguste poistega nendel möllama ning ajanud esimesi lumevagusid Rootsi kantsi ümber. Esialgu olnud see naljatamine, kuid pikapeale kleepunud suusad juba kindlamalt jalgade alla ja Parre sõandanud juba üksi pikema 20 km. retke Harku ette võtta. See oli aeg, kus suusatajaid näha oli veel har-

rulduseks! Kaubanduskooli õpilase-na saanud mees juba ergutust koolisõpradelt, kelleks oli Eesti esimesi suusatamispioneere Hallik, Hacker ja Kallaste. 1924. a. võitis Parre kooli omavahelised võistlused ja siit peale hakanud asi edenema. Samal aastal tuli ta Kristinentali heinamaal peetud 5 km. esivõistlustel toleaeagsete tuusade Papa ja Lesta järele kolmandaks.

See oli vesi veskile ja juhatas mehe uude ajajärku, ja ta leidis küllaldaselt huvi Eestit külastanud soomlase Palmroosi ja teiste instruktorite juhiste oma iseseisva kindlasüsteemilise treeningkava kokkuseadmiseks ja selle läbiviimiseks. Võistles, kus vähegi sai, tuli kohtadele ja ka võitjaks, ja kui sattus ebaõnnestustele, siis ei heidutunud see. Parre ei loobunud oma oma lemmikuks muutunud alast ja võitis iga võistlust kuj hea kogemuse

F. Parre harjutab?

omandamist ja kõva treeningut. Ning käesoleval hooajal leidis ta teenitult kroonimist meistrikutlusega 30 km. sõidus, kus Parre võitis ka neid tunnustatud jõude, kellele ta varemadel võistlustel ehk kapituleeruma pidi.

Kõrvalseisvaile näis vast üllatusenagi F. Parre tänavune suurvõit. Kuid kui arvestada seda püsivust ja energiat, mida Parre viimastel aastatel oma treeningul näidanud, siis peab tunnustama, et meistrilistel on õige mehe leidnud.

Kuidas siis vastne meister treenib?

Kõige pealt on Parre täiskarslane nii alkohoolilt kui nikotiinilt! Ettevalmistusega algab ta juba oktoobris, kui veel lund ei ole. Võtab ette pikemad jalgsi retkeid, alustades 20 km. ümber ja suurendades retke ulatust nädal-nädalalt kuni 85 km. jõutud. Siis on detsemberkäs ja värske lumi luhtadel. Vahepeal on ka tublisti sihtvõimlemist tehtud ja kaks korda nädalas saunas käidud. „Saunata pole treening mõeldav!“ lausub Parre. Ainult massaaži ta ei tarvita. Kuigi jalgsi retked pikaks veninud, ei luba see siiski veel suuskadele asudes kohe sama ulatust sõiduks kasutada. Tuleb alata jälle tagasihoidlikult ja ainult nädal-nädalalt sõitude kestvust tõsta. Sellega koos käib sõidutempo tugevdamine ja spurdid.

Kõike neid retkeid ja sõite on Parre üksi harjutanud, kuna pole leidnud omale seni kaaslast. Üldse kaebab Parre, et meie suusatajad vähe harjutavad ja nende treening enam juhuslikku laadi põdevat. Parre suusatab iga nädal 150 km. maha, kuid peab seda veelgi väheseks, kui võtta eeskujuks soomlasi. Meie talli on pealegi lühike, ja kui tunned suusatamises parajasse heaolu sattunud olevat, on lumi haihtumas. Sellepärast ka enam sügisesi retkeid „kuival maal“, kui tahad hooajal õiges vormis olla. Ja veel: suusatada, suusatada ja veel kord suusatada! Ka enne võistlust ei tohi palju puhata. Kui võistlused pühapäeval, siis tee viimane retk kolmapäeval, selle järgi kerge saun ja siis ära vaata enam suuskadele.

Usume, et praegu võrsvavad noored paljudgi võiksid Parrest eeskujul võtta oma treeningsüsteemi koostamisest.

F. Parre on praegu 24 aastat vana, kuid tuleviku ennustamis on ta tagasihoidlik. Harjutada ja harjutada mõtleb ta, eks siis selle viili kõige paremini võistlustel peegeldub. Sel hooajal kavatakse ta igatahes veel startida. Üldiselt peab Parre siiski meie talvet napiks, et Eestis rahvusvaheliselt tippklassi mehi kelleski areneks. Parimaks tunnustuseks Eesti suusaspordilasele oleks see, kui ta rahvusvahelise keskpärase nivoo saavutab. Eks näib?!

5 aastat K. L. Tapa Malevkonna Spordiklubi.

Saavutatud staadion, rahva heasuhtumine ja mõdukas tõus kõigil spordialadel.

Tapa parimad nahkkuulirüütlid. — Seisavad: mlk. pealik O. Stokeby, ts. Mikkin (kapten), Plutus, Gabriel, Tamm, Loorberg, Ruil, vahek. ltn. Rebane ja sportklubi esimees A. Adorf. Ees: Esberg, Liblik, Kuulmata, Reitsak ja Kivikink. Puuduvad kaks paremat: Kull ja Jahimann.

Kuulus „vorstilinn“ Tapa on sageli enese ühest kui teisest spordisündmusest kõnelema pannud. Ja sportlised tõusud ja mõõnad on seal sagedased. Sest eestkätt on Tapa läbikäidav linn, kus elatakse, peatatakse, et siis jälle kolid kokku ajada ja sellest Eesti raudteede suurimast sõlmpunktist omale siht valida võlgumiseks üle Eesti. Sellest ka selge, et Tapa sport pole käinud pidevat rada ja selle nivoo hüppel-nud Eesti meistrite küünitamisesest kuni algepooki tagasi. Palju häid sportlasi on Tapa „ilmale“ annud: Laurson, Reinfeldt, Silberid, mõned tõstjad, maadlased jne. Tapa end. seitsil Spordil oli ka heaklassiline jalgpallimeeskond aastaid 7—8 tagasi, kes üritas B klassi meistritiitli Kalevilt näpsama ja teda Tapal kunagi löi 4:3. Paremad mehed kadusid aga pealinna ja jalgpallitase löi tagasi. Kuid surnud pole ta kunagi. Aastat paar kogumist ja nii oli ka Kaitselijõud Tapa malevkonna sportklubi vana Spordi otsemees järeletulija, kui tookordsed kekkooli noored Mikkin, Ruil, Kull j. t. Spordi varemehed 1927. a. uue spordiklubi asutasid. Nüüd pühitseb spordiklubi oma vijaastase tegevuse juubelit. Aeg ei ole küll pikk, kuid küllaldaselt, et selle juure tagasivaatlikult peatuda.

Kuigi 1927. a. spordiklubi kaitselijõud juure asutati, puudus tal vanade toetus, majanduslised ressursid olid nullil, kuid tegutsemisjaha ja nooruslik ind taevani. Tekkis võitlus noore ja vana generatsiooni vahel, mis kestis viimase aastani ja alles nüüd näivad noored peale tõusnud olevat. Sportlikuks kandaalaks oli peamiselt jalgpall, milles algeaastal 1933-di kõiki ümberkaudseid linna: Rak-

veret, Paidet, Viljandit, rääkimata väiksematest kolkastest. See andis elujulgust, ja kui 1929. a. Tallinnast siirdus Tapa spordijelu juhtimisele teatud staashi omandanud A. Adorf, leidis ta hea aluspinna. Seni oli tegutsenud illegaalselt, kuid nüüd registreeriti pea kõikidesse eriliit-tudesse ja algas veel kibedam tegutsemisetuhin, Väikeste kõikumistega jõuti 1931. a. hooajani, kus võis juba konstateerida tubli edu kõigil harrastatavatel spordialadel.

Lõpuks kõigile viidi ka Tapa staadion vahuvõetavasse seisukorda. Staadionil tuli küll üle elada palju vintsutusi ja kilplase tööd, kuid valmis ta sai. Ta tarvitab küll veel palju tööd ja rahasummasid, kuid peasi: alus on käes.

Ka rahva suhtumine on hea ja võistlused jalgpallis, kergejõustikus leiavad küllaldaselt pealtvaatajaid ning rahamaksjaid.

Kui asuda üksikute spordialade juure, siis on populaarsemaks ja lemmikalaks jäänud Tapal jalgpall. 1929. a. hooaeg oli üks helgemaid, kui võisteldi tugevas Kesk-Eesti ringkonnas ja rühiti võidukalt finaali. Täielisel üleolekul loovutati aga penaltyga 0:1 võit Pärnu JK-ile. Samal aastal võideti aga liiduklassi kuuluvat Tartu JK 4:1 linnavõistlusel rekordiliselt Rakveret 10:1!! ja jalgpalli juubelikarika. Järgmine aasta viis rea jõude laiali kaitseväkke ning jalgpalli veidi tagasi. Siiski olid mainimisväärt tublid heitlused liiduklassi rühkiva Puhkekoduga 0:1 penaltyt ja võit Narva Hokiklubi üle 1:0. — Viimane, 1931. aasta hooaeg oli uueks tõusuks. Narva Hokiklubi, kes alles triumfeerinud Eestiona üle, kaotas Tapale oma koduväljal üllatuslikult 3:4. Linna-

Viljandi maakonna suusavõistlused.

30 km. — Stiim, 10 km. — Braun ja 5 km. — Kaur.

Alati laupäeval 5. skp. 10 km. suusatamisega. Kõvemaid „tuuse“ olid Koovit ja Stiim, kes aga ei läbistanud üht kontrollpostit ja nende aegu seetõttu ei arvestatud. Võitis Braun, ajaga 1 tund 15 min. Kooviti aeg oli 40 min. 56 sek. ja Stiimil mi:32 min. B klassi 5 km. võistles 7 osavõtjat, tee oli äärmiselt mägine ja raske, ajad siiski kaunis head.

Pühapäeval olid esmajoones suusahüppevõistlused. Mägi oli väga kõva ja libedaks nühitud, mistõttu paljud murdsid suuski. Hüppama oli tulnud ka O. Veldeman Tallinnast, kes võitis ka esikoha 19,80 meetriga. Teise koha sai Stern, kellest edaspidi veelgi paremaid tagajärgi oodata, kuna ta alles noor hüppaja. Stern saavutas puhtalt 19 m.

30 km. üldklassis olid jällegi vanad vastased — Stiim ja Koovit koos. Stiim väljus 4-ndana, Koovit 5-ndana. Juba esimesel kilomeetril möödusid mõlemad teistest võistlejatest, vedades kumbki kordamööda. Esimese ringi järele näidati aegu: Koovit — 1:18,40 ja Stiim — 1:19,20. Koovit vedas kuni umbes 25 km., siis möödus ta Stiim ja tõi end tu-

geva lõppspurdiga esimeseks. Aeg — 2 tundi 29,40 min. Vanameister Kooviti — 2:32,40. Imelikuna näib, et teine ring sõideti kiiremalt, mis tingitud tugevast konkurentsist.

Võistluste tehnilised tagajärjed:

B klassi 5 km.:
1. L. Kaur (Vilj. kaitsel. sp. klub) — 25,22 min.; 2. Bergman (sama) — 25,54 min.; 3. Taar (Noorseppade sp. kl.) — 26,32 min.

Üldklassi 10 km.:
1. Braun (Politsei sp. kl.) — 1:15 tundi; 2. Jürine (kaitsel.) — 1:19,30 t.; 3. Roots (Sp. s. Tulevik) — 1:19,48 t.

30 km. üldklassis:
1. Stiim (Tall. Kalev) — 2 tundi 29,40 min.; 2. Koovit (sama) — 2:32,40 t.; 3. Braun (Politsei sp. kl.) — 3:01,03 t.; 4. Kaur (kaitsel. sp. kl.) — 3:06,18 t.

Noorte 2,5 km.:
1. Kamar — 8,25 min.; 2. Roots — 8,50 min.; 3. Graf — 8,57 min.

Hüpped:
1. O. Veldeman — 19,80 m.; 2. E. Stern — 19,00 m.; 3. Lepik — 18,70 m.

võistlus Tallinnaga andis aga viigi 1:1, kuigi pealinna esijas Kalevi-poeg täiendatud TJK ja Põhjala mängijatega. See hooaeg oli eriti võimas ja sellest kerkis ka tahe spordiklubi A klassi pääsemiseks. Selle kättesaamisel saaks Tapa tugevat hoogu jõudsamaks tõusuks.

Viie aasta jooksul on sportklubi pidanud 54 matschi, neist võidetud 28 ja viigistatud 7. Väravate bilanss aktiivne 143:109. Suurimateks väravaküttideks osutunud: Mikkin — 52, Kull — 27 ja Plutus 25 väravaga. Kõige rohkem klubi värves esinenud: Mikkin ja Ruil 59, Kull 48 ja Reitsak 47 korda.

Kergejõustikus on samuti aasta-aastalt saavutatud tõusnud. Parimateks meesteks olud Reitsak, Kobbin, Kuulmata, Strömberg, Rosenbaum j. t., kelle käes suurem osa maakonna rekordidest. Saavutustest oleks märkida: oha Reitsak 55,12, ketas Reitsak ja Kobbin üle 38,00 ja kuulis üle 12,00 kolm meest, kolmik Kobbin 13,41,

teivas Kobbin 3,41, 100 m. Strömberg 11,5 ja 200 m. 24,1 jne.

Käsipall on kandnud vastavate ruumide puudumisel juhuslikku laadi. On siiski ette võetud retkeid Pärnu, Tartu ja Narva. Viimast võideti ka korvpalli linnavõistlusel.

Talispordist on eriti viimasel ajal suusatamine hoogsaks muutunud. Sportklubil on hea suusatajate kaader Kase, Puksi, Noormetsa, Fatali, Jahimanni j. t. näol, kes esinenud edukalt kaitselijõud võistlustel ja tähesõidul Järva-Jaani. Liuvälju kanalisatsioon puudumisel on raske asutada olud, kuid on peetud siiski ka jääpallivõistlusi kohapeal ja Rakverega.

See on kokkuvõetult Tapa sportklubi 5 aastat. Jääb loota, et järgmine „viisaastak“ senisele veel rohkem edu lisaks toob.

Praegu töötab sportklubi malevkonnast lahus iseseisvalt ja ta juhatuse kuulusid viimasel kuul: esimees A. Adorf, abi H. Mikkin, laekur K. Tents, sekretär A. Ruil ja varahoidja V. Kull.

TEE SPORDILE.

II. Evald Lukkin.

„1928. aastal see asi tuligi! Ühel ilusal päeval tuleb Erich (s. t. vanem vend. P. A.) ühes teise mehega, kes pidi olema ilmatu hea poksija, koju, et — tule Evald, proovime nüüd vähe poksi ka! Mina ei löönud ka risti ette, et proovime, proovime! Maja taga leidsime kohase platsi areeniks. Esimene kord läks kehvalt — sain kloppida rohkesti! Mõlesin siis — oot', oot', las' ma teen poksi-kursused läbi, vaatame siis! Võtsingi siis osa lähemast kursusest — 1928. a. Matsovite korraldusel — ning kursantide võistlusil sain kuulda esimest korda gongi lööki. Kohtasin keskkalu Kllasseniga. Peksime siis üksteist mis võisime! Tagajärge ei öeldud, kuid sain siiski kuulda, et olin kaotanud seekord.

Maakonna esivõistlusil näitas kaal juba poolrasket, ning siin oli vastaseks Ratassepp. Kaotasin jällegi!

Mõni mees oleks poksile selle bilansi juures juba käega löönud, kuid mina hakkasin seda suurema hooga, ning ega sel bilansil nüüd enam väga viga olegi!

Selle tõestamiseks toobki meister „konspekti“ välja, kust selgub, et on peetud üldse 26 võistlust. Neist võidetud 21 ja kaotatud 5. Võidetud

knock-outidega 18, ning punktidega 3. Kaotusi on punktidega 4 (Klassen, Ratassepp, Kuura ja Emilsen), ning 1 knock-outiga (Gourevits).

Kui veel keegi saab olla kellegi peale pahane, siis on seda Ev. Lukkin ajakirjanduse peale. Eriti pahanud teda peale poksiesivõistlusi lause arvustuses — Lukkinil on suure kogu kohta löök nõrk. „Oeldagu mistahes muud, aga mitte seda. Ja veel esivõistluste puhul, kus Holm oli kaua peale matši ujmane; aga ikka nõrgalt löödud! Tahetakse vist, et inimene otse ära tapetakse!“

Lukkinile on heidetud ette, et tal olevat sageli taktikast nappus käes. Siin võiks öelda, et tal sarnasest taktikast, nagu osa poksijad seda harustab, on tõesti suur puudus. Nii oma hiljutisel suurvõistlusel vastane öeldud talle — Evald, ära sa esimesel roundil väga tugevasti tee, sa võidad niikujuni! Gongi kõlades kukkunud aga ise nimmoodi lahmima, et tõesti raske vastu saada. Ja kust pidigi siis kolmeroundipoksija esimesel roundil üheroundipoksijale vastu saama?! Seda aga nähtavasti ajakirjandus ei arvestanud.

MÕNI SÕNA

REKORDIST.

Palju on inimesi, kes juhuslikult sattudes spordiväljale, ning nähes seal sportlasi jooksmas või harjutamas rajal, imestavad ja naeravad selle üle, sest neile paistab see tühi, mõtetu ajaviitena, nad ei suuda sest aru saada. Sarnased pealtvaatajad on endaga väga rahul; et pole „lollusega“ kunagi tegemist teinud; nende arvates on harjutajad rumalad inimesed, sest kas neid paarsada meetrit mõni kummendik sekundit kiiremini või nõrgemini jooksta, kui seda seni tehtud, on neile naeruväärne.

Sekundi murdaeg, millel ei paista olema mingit praktilist mõistet! Tõsi. Aga siiski: kas on kõikidel teada milline kiirus on liikumisel suurtes linnades? Kui suur tähendus on siin ühel kümnendikul sekundil? Kas pole teada, et üks sekund võib olla surma- või elutooja? Kuid nüüd kõneleme mitte enam sekundi murdosa praktilisest tähtsusest, vaid tema üldisest tähtsusest harjutaja juures.

Üldine mõiste sekundi murrust on tõesti tühi. Võtame näite: kui käime 100 m. vabal sammul, siis raiskame selleks 60 sek. Kuid on vaja ainult ühte sammu kiirustada ja juba ongi sekundi murrud käes. Sellel pole muidu mingit üldist tähtsust. Aga spordis...

Suurepärase rekord 100 m. on ameerikalasel Paddockil 10,4. Oli küllalt Tolani, et jooksta seda maad 0,2 sek. paremini ja juba oli selle väledajalgase neegri nimi kõikide huultel. Kuid selle 0,2 sek. on veelgi teine sügavam tähtsus, kui ainult rekord: selle taga seisab suur jõud ja raugemata energia. Selle rekordi saavutamist, kui sarnast jõupingutamist ei tohi ala hinnata.

See inimene, see rekordimanik eraldub teistest surelikkudest sellega, et oma igapäevase ameti kõrval, võistlusel oma olemasolu eest, jätkab tal veelgi jõudu, aega ja tahtet, tööta enda kallal, teda huvitab ennast tundma õppida, enda üle

valitseda, ära öeldes nii mitmestki lõbust, et näidata missuguste võimete niimene oma keha suudab arendada, missugune jõud peitub inimeses, kuid jääb sinna igavesti varju, kui meie end ei rakenda tööle — selle läbi ergutades inimesi tööle, mille tulemuseks on üldine edusamm.

Jooksja, kes jookseb ühe sekundi murru paremini teistest — hüppaja, kes ilma rekordi parandab ühe sentim. võrra — on esindajad inimese lõpmata võistluses loodusega.

Kui selliste aegade saavutamisel on üldine tähtsus, siis mitu korda suurem tähtsus tema saavutajal. Iga võit, ükskõik mis alal, kui ta on saavutatud lubatud abinõudega, on uueks energia allikaks. Niisugusel juhul ütleb alati üks sisemine hääl: „Sina suudad veel midagi, suudat isegi enam kui mõni teine. Ja kui õnnestub võistlejal saavutada mingit iseäralikku hinnalst võitu, siis on selle mõju pärast ehk nagu siid üle kuristiku, siis kui inimene kahtlema hakkab oma võimistesse, siis ütleb ta: sina saavutasid seda, mis paistis võimata kätte saada — ja ka nüüd saad, mida püüdsid. See on sügav usk endasse — usk mõistustikusse teadmata sihisse, millest unistatakse rajal, vees ja õhus.

On palju sportlasi, kes muutuvad tusaseks, kui kohe peale võidusaavutamist nende ümber, reporterid, fotografid ja uudishimulikud koguvad; ühed käsivad ilma mõju, teised stardi positsiooni kohta jne.

Võistleja tahab üheks hetkeks jääda üksind isendaga, tahab peidutada oma südames seda võidutunnet. See silmapilk, mida ta ootab terve suvi, võib olla kaks, on liiga püha, et teised teda sel hetkel segaks.

Sarnane on ka Nurmi, kes tuleb rajale võimalikult nägemata, ei armasta end pildistada lasta ega kehemeestele usutlusi anda ja kaob peale võitu võimalikult kiiresti rajalt.

Sonja Henie löödud!

Viimaste teade järel New-Yorgist, on iluuisutamise võitmatuse orellooga hiljalgand Sonja Henje sensatsiooniliselt seal lüüa saanud. Tema võitjaks ei osutunud keegi muu kui rootslanna Vivi-Ann Hulften, kes seni Euroopa esivõistlustel Sonja järele kolmandaks jäänud ja Lake-Placidis koguni viiendaks. Nüüdsetel võistlustel New-Yorgis olevat Vivi-Annil loosiga esimesena tulnud esineda. Kuna ta väga köit-

valt liigles, sattus publik sellest maru ja kestvatest kiiduavaldustest vaimustatuna muutus Vivi-Ann esinemine järjest paremaks. Hiljem esinenud Sonja oli aga närveerunud oma rivaali suurest edust, see mõjus ta sõidule, Sonja kukkus ja...

Järgmine „E. Spordileht“ ilmub Kevadpühade numbrina 22. märtsil.

Mägirahvaste võluvamaid sporte, mis kaasa tõmbaks ka meid. Päikesekullas rühkida takistustega võisteldes ikka kõrgemale, kõrgemale...

Suusavõistlusi Rakveres.

Voldemar Treiberg sõitis 30 klm. 1:49,14

Käesoleval aastal pidas 1. diviis oma traditsioonilised suusavõistlused Rakveres 3., 4., 5. ja 6. märtsil. Võistlustest osavõtjaid oli kokku kõigest väeosadest üle 60 mehe. Sõidutee oli eriti hea ja ilmad sõiduks soodsad, nii et üksikutele aladel saavutati otse hiilge-tagajärgi.

Neljapäeval ja reedel startisid Palvemaja mäelt 10-ne klm. sõiduks 52 meest. Märsuudi suusahüppemäe juurest üle Vinni mägestiku kuni Juppri veskinj ja sealt kaares tagasi läbistas ajateenijast kõige enne rm. Joh. Reio (1. rüg. 2. pat.), aeg — 45 min. 15,5 sek.; 2. rm. Sergei Zunoff (1. r. 2. p.), aeg — 46.56 min.; 3. Peeter Poha. Kaadri aeg oli veidi parem. Neist saavutas esikoha v. allohv. Kuusenthal (1. rüg. 2. pat.), ajaga — 43 min. 33 sek.; 2. n. allohv. Ernst Vilberg (1. r. 2. pat.)

— 44 min. 36 sek.; 3. ltn. Mõttus (1. r. 3. p.) — 44 min. 55 sek.

Patrullsuusatamise võitis 1. suur-tükiväe grupi patrull ajaga 50 m. 08,2 sek.

Võistluste triumfikujunes pühapäevane 30 klm. suusatamine, kus n. allohv. Voldemar Treiberg (1. rüg. 2. pat.) läbistas maa-ala 1 tunni 49 min. 14 sek. Teise koha sai vanameister n. ltn. Oskar Mõttus — 1 t. 50 min. 45 sek.; 3. n. allohv. Vaine — 1 t. 54 min. 09 sek.; 4. n. allohv. Vilberg — 1:54,30; 5. v. allohv. Kask — 1:56,35; 6. n. allohv. Kuusenthal — 1:57,24.

Võistlusi võib kõigiti kordalänu-teks pidada ja nagu nähtub saavutatud tagajärgedest, on Rakvere oma ümbrusega parimaks suusavõistluste kohaks Eestis, kus võib saavutada häid tagajärgi.

Suusatamisvõistlused Tapal.

28. veebruari pühapäeval korraldas K. L. Tapa sportklubi kaua aja kohta suuremad kohalikud suusavõistlused. Kuna rahva seas suusatamise elustamiseks kõiksugu kuulutuste ja marshruugi märkivate kaartidega tugevat propagandat oli tehtud, siis kubises start ja finish rahvast. Ka teel leidus palju uudishimulikke, kes koguni suuskadel püüdsid võistlust jälgida.

Võistlesid meeskonnajooksus kottalik kaitselilt ja garnison, kusjuures kohad arvestati viiele paremale. Võidukaks osutus garnisoni viis, kes nelil esikohta pärjs. Tehnilised tagajärjed: 1. Roos, aeg 1.07,30. 2. Juurikas 1.10,0. 3. Veldermann. 4. Peetbo (kõik garnison). 5. Noormets (kaitselilt). 6. Kirmann (garnison). 7. Kask (kaitselilt). 8. Mõtlük (garnison). 9. Putk (kaitselilt). 10. Aami-sepp (garnison). Maa pikkus 15 klm.

Meriväe suusavõistlused.

Merijõudude vahelised suusavõistlused peeti 6. märtsil s. a. 10 klm. Maa — Merejõudude õpekomp. — Veskimägi — Roka al Mare — tagasi. Ilm ja lumi hea. Tagajärjed head. Võitis Mõtlük, kelle aeg uueks merijõudude rekordiks ja parem kaitsväe rekordist 40,41 (Veborn). Osavõtjaid — 28.

Mõtlük, M. õ. k.	40,37 m.
Tartu, Suurop	44,50 m.
Hamer, M. õ. k.	45,15 m.
Rabakukk, M. õ. k.	48,07 m.
Hanschmidt, Hegna	48,18 m.
Karolin, M. õ. k.	49,02 m.

Läinudaastane meister Veidenbaum katkestas. Rändauhinna võitis mereväe õppekompanii.

Rootsi-Norra 5:0

Stokholmis peetud Rootsi-Norra maavõistluse jääpallis võitis esimene 5:0.

Mis toob Eestile neljikkaavoistlus?

J. Villemson: Heal juhusel võistleme Saksaga 2. koha pärast.

J. Villemson puudutab ka võistluste tekkimist üldse. Rootsi on erist rõhku asetanud oma maadlusmeeskonna väljakujundamiseks Los-Angelesi olümpiaadile. Selleks korraldab sagedasi võistlusi, ja nende lõpptulemuseks on ka nüüd neljikkaavoistlus, kus kohtavad neli maailma paremat rahvust. Soome kaasatõmbamine pole tal aga õnnestunud, kuna Soome üldse hoidub enne olümpiaadi maadlejate kohtamistest teiste rahvustega. Kahtlemata oleneb Rootsil neist võistlustest olümpiaadi meeskonna koosseis, mis maksab ka Eesti kohta. Ainult nel-

jikkaavoistluste tulemusest võime otsustada osavõtu Los-Angelesist üldse ja samuti meeste väljavalliku.

Mis puutub nüüd oletustesse neljakavoistluste tulemuste kohta, on maadluses raske midagi konkreetsemat öelda. Oleneb ju ka palju kohtunikudest. Võidukamad mehed igatahes asuvad meil raskemates kaaludes. Trossmann, Neo, Kusnets, Väli, võivad palju teha, ka Kuk. Usub, et heal õnnel võime võistelda Saksaga teise koha pärast. Aga kui me viimaseks jääme, siis peame ka kahtlemata tunnustama teiste rahvuste tublit paremust.

A. Kuk: Peaksime tulema üldvõitjaks!

Vana veteraan Arthur Kuk omab kõige roosilisemaid lootusi maavoistluste võidukuseks Eestile: „Kui mehed kõik viimse võimaluseni isamaa eest väljas, siis peaksime heal õnnel ja meeleolul tulema üldvõitjaks!“ A. Kuk paneb peamised lootused raskematele kaaludele. Kõvemaks vastaseks on kahtlemata Rootsi. Kuid

Trossmann peaks varematal kogemustel revansheerima Vestergrenile, Neo võitma Landbergi ja kui Väli, Kusnetsil ehk mõnel teisel ebaõnnestusi ei tule, oleks Rootsi võidetud 4:3. Teised oleksid kergemad vastased. Äärmiselt tuleb Eesti teiseks. Sõidan kaasa, et võitu tuua!

N. Kursman: Viimaseks ei jää!

N. Kursman on pessimistlik oma vaadetes. Kindlaks võitjaks peab Rootsit, keda soodustab kodukoht ja õimbrus. Palju võistluskäiguks olnud ju kohtunikudest ära, sest siin võib kõige ootamatuid mahinatsioone kohata, kus võit oleneb ainult kohtunikude „silmanägemisest“. Võistlus tuleb igatahes püev ja väevalt oodatav oleks Eesti viimasele kohale jäämine. Trossmanni peab ta kindlaks

oma kaalu võitjaks. Neol võib see ka õnnestuda, Väli ja Kusnets saavad vist ühe kaotuse osaliseks. Praks võib heal õnnel üllatusi tuua. Kahju Pütsepast, kes Soomes viimastel võistlustel oma rangluu jälle vigastas ja kaasa ei saa sõita. Temaga oleksime 3 võidupunkti juure võimud saada ja üldiselt teisena platseeruda.

V. Väli: Püüame kõike teha, et mitte porri jääda.

V. Väli, välisvõistlustest kogenumaid mehi meie rahvusmeeskonnas, ei julge kuigi kindlalt midagi ennustada. Kaebab, et ettevalmistus meil nõrgaks kipunud jääda, kuna teised endid kindlasti rohkem tähelepanu juhtinud oma meeskondade ettevalmistuseks eelolevaks suuroh-

tamiseks. Siiski on kindlas usus, et maadlejad kõike selleks teevad, et Eesti nimi hea sepsaks. Viimastena ei looda küll Eestit näha, vähemalt Ungari peaks võidetav olema. Isiklikult peab omale tugevamaks vastaseks sakslast Sperlingit, kellele tahab kindlasti revansheerida.

Rootsi meistrid maadluses.

2. märtsil lõppenud Rootsi meistrivõistlused kreeka-rooma maadluses andis tiitlid järgmiselt: Thuvsesson; Karlsson; Glans; Lindblom; Ivar Johansson; Landberg; C. Westergren.

Harju maleva poksivõistlused.

Rõõmstaval on poks Harjumaal hoogu võtnas, mille juures ei saa salata A. Kuke suurteeneid. Treeningtulemuste tutvustamiseks peetigi 6. skp. kaitseliidu võimlas esimesed Harju maleva esivõistlused. Osavõtjaid oli 32 värsket maapoissi, kes pidevat võistlust kohtadele pidasid. Üldmaterjal oli poksiks hea ja A. Kuke arvaies omab nii mõnigi mees tuleviku lootusi. Parimaks poksijaks kõigi kaalude kohta osutus Kurna mees Tresberg, kes sai ka vastava eriauhinna.

Üldine rivistus kujunes järgmiselt:

50 kg. kaalus: 1. Rööding, Vasalemma. 2. Meel, Kurna.

57 kg.: 1. Meidenberg, Saue. 2. Fromholtz, Mõigu.

61 kg. oli suurima osavõtjate arvuga. 1. Hansa, Jäneda. 2. Treublu, Kohila. 3. Pütt, Kurna.

66 kg.: 1. Tresberg, Kurna. 2. Matkevitsh, Hagudi.

72 kg.: Tähvi, Kohila. 2. Kivistik, Kurna.

79 kg.: 1. Pihlakas, Mõigu. 2. aptsig, Hagudi.

Raskekaalus sai Paldiski „Carnera“ liiga kohe Tuisult. 1. Rõngelepp, Hagudi. 2. Tuisk, Nabala.

Schmelingi 5-aastane leping Jacobsiga.

Ameerika ajakirjandus toob lähemaid teateid maailmameister Max Schmelingi uuest lepingust manager Jacobsiga. Selle lepingu esitamise ja kinnitamise järele on New-Yorgi poksikomisjon ära muutnud diskvalifikatsiooni, mis maksma pandud Schmelingi, Jacobsi ja viimase ärikaaslase McCarney kohta. Ühes sellega on Max Schmeling tunnustatud maailmameistriks.

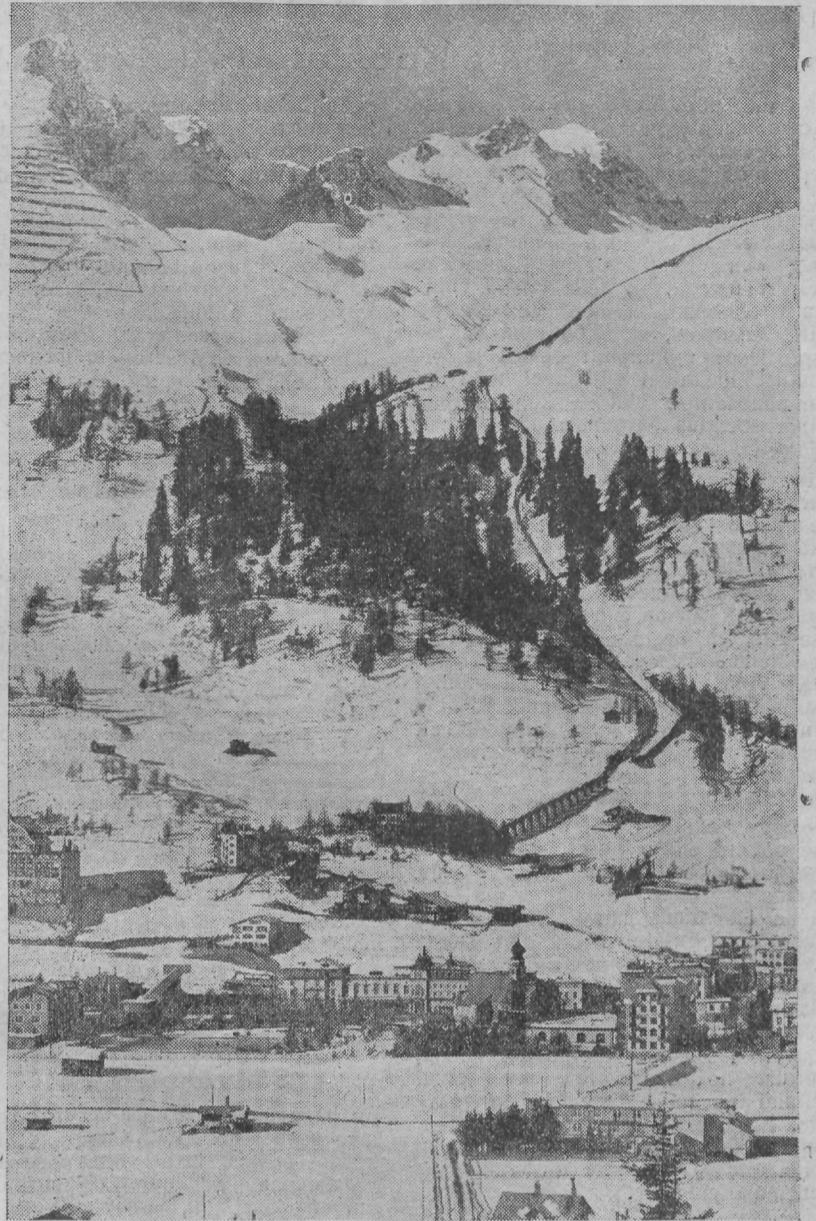
Leping, mis alla kirjutatud 3. detsembril 1931. a., on sõlmitud 5 aasta peale, mis Max Schmelingile kindlustab aastast sissetulekut mitte alla 100.000 dollarit. Jacobsi osa sissetulekust on 33 üks kolmandik protsenti.

Wembley staadioni kasu 42.000 naela.

Londoni Wembley staadioni osatühisuse läinud aasta tegevus näitab sissetulekuid 42.316 naelsterlingit. See summa pole saadud ainult jalgpallivõistlustest, mis aasta jooksul seal peetud.

Staadionil korraldati ka 28 kergetõustiku võistlust, mis Inglismaal suuremat külastamist leiab kui meil ja sellega suurt tulu annab. Kuid suuri summasid andsid „Grey hound Meetings“, koera võistlused, mille korraldamiseks staadion renditi 146 päeva peale.

Euroopa talisportlaste paradiis.

DAVOS — koht, kus puruneb suurem osa kõigist talisportlase vägevatest maailmarekordidest, et üle maailma teateid viia uutest, veel vägevamatest rekordidest! Davos on püsinud ikka tõsiste talisportlaste võluvama keskpunktina, nende paradiisina!

Kas Arsenal möödub Evertonist? Inglise liigavõistluste seis 1. märtsiks.

Inglise jalgpalli võistlustel neli esimest meeskonda võistlevad vägevalt üksteisega. Varemalt oli Everton kindlalt juhtimisel, kuid nüüd on temalegi järele jõutud ning tema seisukord on lõõnud kõikuma. Esikohal seisvate meeskondade kohtamisi jälgib haru-

kordselt palju rahvast, kuna üksikud võistlused kokku meelitavad 50—60.000 inimest. Viimastel mängudel Everton lõi omaaegset favoriiti Sheffield United meeskonda 5:1, mis võiduga pääsis uuesti esikohale. Arsenal mängis Blackpooliga, keda võitis 2:0.

Praegu on seis esimese 5 meeskonna kohta:

Everton	29	18	1	10	96:53	37:21
Arsenal	28	15	6	7	66:35	36:20
Sheffield Utd	30	17	2	11	65:50	36:24
Westbr. Albion	30	15	5	10	62:33	35:25
Huddersfield Towa	29	13	8	8	58:40	34:24

OVOMALTINE

on ekstrakt, mis sisaldab kõik linnakse, piima, muna ja kakao väärtuslikumad allused kergelt seeditaval kujul. Mis tähendus sellel on sportlasele, ei vaja vist erilist seletamist.

Saadaval kõikides apteekides ja rohu kauplustes.

Pealadu: A/S. «Ephag»
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

Dr A. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE terwendat ka Teid!

Sihtvõimlemisest.

Koostatud Alexander Klumbergi loengute järele.

Tihti pöörduvad paljud sportlased küsimusega mõne asjatundja isiku poole, et millest on tingitud, miks ei edene, mida peaksin selle parandamiseks tegema, kui suures ulatuses jne. Hiljuti viibis Tallinnas mõni kuu Eesti parim sportlane A. Klumberg, kelle Eestis viibimist Tallinna mitmed spordiseltsid ära kasutasid, et anda oma kergejõustikule mõningaid oskusi ja juhatusi nii talvel kui suvel keha ettevalmistamise alal — kõneles oma oma loengus järgmist:

„Sügisel, kui lõpeb kergejõustiku hooaeg, kui lõpevad harjutused ja võistlused spordiväljadel, on enamuses iga kergejõustiklase kokkuvõetav lõpuotsus, et nüüd loobun harjutusest, puhkan vaid mõni kuu ja asun siis uuesti talvisele treeningule, s. o. hakkan end ette valmistama selleks, et järgmisel suvel uuesti ja edukamalt esineda, kui eelmisel aastal. Võib olla oli sügisel nii mõnigi sportlane oma peale pahane, oli petunud, et tagajärjed ei olnud küllalt rahuldavad, ei annud neid tulemusi, mida talvel ja suvel treeninguid tehes loodeti.

Siin nüüd otsitakse süüd, otsitakse põhjusi enese juures, et mispärast harjutused ei annud tulemusi. A. Klumberg ütleb, et paljud on oma keha ettevalmistamiseks liigagi tööd teinud. Kogu talve on nad saalis võimelnud, mänginud palli, suusatanud, uisutanud jne. ja kõiki neid harjutusi ikka eesmärgiga, et keha oleks hästi läbi töötatud, oleks paendunud, oleks tal vastupidavust, jõudu, kiirust jne., et sel teel suvel omal erialal parimaid tulemusi saavutada. Kuid, nagu näevad seda paljud sportlased, et kõik sellane vahetpidamata ja pidev töö siiski nii häid tulemusi ei anna.

Tekib küsimus, milles seisab siin puudus? Miks just kergejõustiku ala paljudel ei edene? Põhjusi võib selleks olla palju, kuid kõiki siin öelda, läheks see liig pikale ja sellepärast peatame ainult ühe ja kõige tähtsama juures ja see oleks

sihtvõimlemise puudus,

ehk sellest ebaõiglane arusaamine. Sihtvõimlemine on ajukeseks ja õigeks teeks iga spordialal, mille tulemuseks on paremad saavutused ehk mille abil on ainult võimalik kehaaga midagi korda saata spordi alal.

Võib olla leidub sellel vastuväiteid, kuid siiski on see nii. Toon siin selle tõenduseks mõne näite: meil öeldakse üldiselt ju nii, et kui soovid mingisugusel spordialal tulemusi näha, peab sinu keha selleks olema ette valmistatud ja selle ettevalmistamise all arvatakse, et kui inimene kehaliselt on hästi paendunud, kui temal on vastupidavust, jõudu, kiirust jne., siis on see inimene juba kõigeks küps. Jah, tõesti on see nii, kuid siiski teises mõttes. Võtame näiteks maadleja. Kas tema pole küllalt ettevalmistatud, s. o. kas temal puudub paenduvus, vastupidavus, kiirus jne. ja kõiki neid kehalisi omadusi on sõna tõsisel mõttes, ühel häälel maadlejal tõesti.

Kuid, kui küsida, kas see maadleja on sellepärast ka jalgpallimängija, hää ujaja, suusataja, lühimaa-de jooksja või heitja-tõukaja. Peab kahtlemata ütleva — ei. Tal võib ka neid omadusi olla, kuid need ei ole mitte maadlustest ega maadluse ettevalmistamisest. Iga ala vajab oma eriharjutusi. Sellest siis näeme, et iga spordi eriala nõuab oma ettevalmistust. Ei saavutata midagi ainult üldisest võimlemisest. Inimene, kellel oli soov saada maadlejaks, pidi end selleks vastavalt ka ettevalmistama. Tema võimed olla lea maadleja ei tule mitte mängust, ujumisest ega mõnest teisest kehalisest harjutusest. Tema pidi tegema mingisugust just maadluseks tarvismõeldavat sihtvõimlemist, andma kehale just neid võimeid, neid omadusi, mida vajab maadlus.

Ja kui see nii on, et iga sportlase vajab omaette eriharjutusi, siis

need harjutused, mida peab tegema kergejõustiklane, igaüks oma erialal, et saada paremaid tulemusi. Sellele anda ja ära määrata mingit kindlat kava, mille järele tegutseda, s. o. mida ühel ehk teisel kergejõustiku ajal tuleb teha, kui palju ja millal teha, on peaaegu võimata. Kuid siiski on võimata ära märkida, millest tuleks kinni pidada.

A. Klumberg jaotab kergejõustiklase kogu aastase ettevalmistamise peamiselt kolme ossa:

1. Põhivõimlemine.
2. Sihtvõimlemine.
3. Saavutusvõimlemine.

Põhivõimlemine algab sügisel, umbes kuu ehk kaks peale hooaja lõppu, kui on juba suvisest tööst puhatud ja kehakaalu juure võetud see oleks umbes novembri kuu algul. Põhivõimlemine seisab koos mitmekesiseist vaba- ja rjastadel võimlemisest, mis läbi viiakse kuskil vastavas grupis ja mitte rohkem kui kaks korda nädalas a 1 tund. Põhivõimlemine on vajalik algajale, kelle keha on üldiselt alles arenemata. Enam ehk vähem arenenud keha teinud üldiselt põhivõimlemine mingisugust kasu ei anna.

Ükski maailma parim kergejõustiklane ei võimle kuskil grupis ja kõik nende talvine ettevalmistus toimub vaid üksinda.

Niisugune põhivõimlemine võib kesta mitu kaunit, kui veebruaril kuu keskpaigani, millal algab ainult sihtvõimlemine.

Sihtvõimlemine

on tegevus, mida iga kergejõustiklane peab tegema iga päev, s. o. 365 korda aastas. Ara võib niisugune võimlemine jääda ainult hajuselt puhul ehk õigemini, millal ei tohi teha harjutusi.

Sihtvõimlemine peab toimuma peale voodist tõusmist ja ilminginena puhtas õhus. Kui kellegi amet või elukutse ei luba seda hommikul teha, võib teha ka õhtul, kuid mitte hiljem, kui kaks tundi enne magamaheitmist. Ajakulu selleks on küllalt 20 minutit. Harjutuste mõju ja tegevus kehale peab olema nii antud, et lanane harjutus ei vii vastikuse ja väsimuse tundeid ning peaks loobuma homsest või mitmeks päevaks võimlemisest. Harjutusi võib teha ka rohkem kui üks kord päevas, mis on tavaliselt kehalisest seisukorrast ja millele ei ole võimalik mingisugust piiri määrata ja mis suurel määral on spordi erialast ning nendest puudustest, mida tahetakse kõrvaldada oma keha juures, ehk milliseid omadusi ja võimeid oma keha osadele soovitakse anda.

Kui võtame näiteks masinakirjutaja või klaverimängija, siis nemad oma sõrmede väledust ei õpi ära, tehes igapäev harjutusi ainult 10—20 minutit ja kui nii lühike aega tehakse ka ainult 1 ehk 2 korda nädalas, siis sellel töö tulemusi pole üldse näha, ehk kuigi, siis liig pika aja jooksul, millisel puhul inimene ruttu tüdineb ja loobub.

Raskemate kehaliste harjutuste tegemiseks ei saa midagi juttu olla 3—4 tunnilisest vahetpidamata tööst, nagu teeb seda klaverimängija või masinakirjutaja. Kuid kaugeltki ei anna tulemusi ka niisugune töö, kus üks päev tehakse nii, et sellele järgneb 6—7 päevaline vahe kuni keha on eelmise harjutuse mõju: kangestus, rebenemine ja valu kadunud, millele alles järgneb uus harjutustund.

Kergejõustiklane peab oma harjusele teadlik olema, et jõuda mingisugusele soovitud eesmärgile, nii nagu masinakirjutaja ei hakka oma sõrmede väleduse asemel harjutama ka kõhu- või reielihaseid, nii pole mõeldav, kui 100 mtr. jooksja harjutaks eriliselt oma õla- ja kätelihasi, mida ainult tõukajal või viskajal vaja läheb.

Maailma parim kuultõukaja Brix tundis kuultõukamisel oma juures alles peale mitmeaastase treeningu,

et tema sõrmed, käe- ja käerandme lihased olid nõrgad, mis oma arenemises nii öelda, ei harmoneerinud teiste lihastega, mis olid kuultõukamisel vajalised. Nende nõrgemate lihaste arendamiseks pani Brix peamist rõhku, tehes harjutusi iga võimalikul juhul ja nimelt, väikese kummipalliga, mida sõrmede vahel pigistas ja sellega omi puudusi kõrvaldas. Seega tegi Brix sihtvõimlemist igapäev ja iga ajal kui selleks aega leidus.

Maailmameister Nurmi tundis jooksuharjutusel, et kõigi tema võimete juures oli suurimaks puuduseks lühike samm ja selle parandamiseks Nurmi tegi harjutusi just nende lihaste, mis arendasid pikemat sammu. Sellejuures ei jätnud Nurmi tähelepanemata teisi kehaosi, mis jooksul tähtsad, kuid vähemalt ilma mingisuguse kindla eesmärgita tema ennat ei väsitatud ega higistanud kuskil grupis.

Niisugused sihtvõimlemise eriharjutused on midagi neile sportlastele, kellel soov on mingil alal võistelda ja kes soovivad näha oma töötulemusi võistlustel. Kes sporti harrastab ainult oma tervise saavutamiseks ja selle alahoidmiseks, sellel arusaadavalt pole mõtet oma sõrmedele või mõnele teisele keha osale hakata tegema eriharjutusi.

Nii siis, kui soovitakse oma sportlist huvi mingisugusele alale pühendada, sellel alal võistelda ja tulemusi näha, peab enne teadma, mis sugused lihased ühel ehk teisel tegevusalal on peamiselt tegurid ja selle järele neid hakkama koollitama s. o. nende lihaste arendama jõudu, paenduvust, kiirust jne. Juba hiljem nende lihaste koostöös leidma üksikuid puudusi ja nendele siis pöörama peamist tähelepanu, nende kaasa viimiseks ühise eesmärgi saavutamiseks.

A. Klumberg toob mõne tähelepaneku üksikule spordialade juures, mis on kõigi suuremad puudused ja millelega tuleb arvestada.

1. Jooksja kesk- ja pikamaadel.

Tema puudused on peamiselt: kinnised puusad, samm lühike, nõrgad jalad, hingamisorganid pole vastupidavust. Need on puudused, mida jooksja ainult üldise võimlemise, üldise keha higile ajamisega ja oma keha kaalu vähendamisega ei kõrvalda. Siin on tarvilik teada, mis sugused lihased on vähem tööd saanud ja missugused harjutused vajalised puuduste kõrvaldamiseks. Kui palju teha — peab jooksja ise üles leidma ja vastava kava kokku seadma. Kesk- ja pikamaade jooksjal on juba vähem tarvilik kiirus, külje, käte ja õla lihaste arendamine, mis niisuguste distantide jooksja juures peamiselt tegurid pole.

Niisuguste puuduste kõrvaldamine nagu lühike samm, kinnised puusad jne. ei anna tagajärge veel ühe aastase vahetpidamata tööga, seda vähem on lootat mõne tunnilise juhulikut tööga.

Kindlat piire harjutuste kava kokkuseadmiseks on raske valmistada, igaüks on omaette individuum ja ja ulatus iga isesugune. Näit. Soome parimatel jooksjatel harjutuste kavad ei sarnane kaugeltki ühesugusteks.

2. Kiirjooksja.

Temal on esimeseks tarvilik kiirus, siis jõud ja kolmandaks vastupidavus. Nende omaduste omandamine oleks kiirjooksja peamine mure. Missugused harjutused arendavad kiirust jne. on enam ehk vähem teada, ehkki iga tunniandjal ja kiirjooksjal on need omadused, kuid kiirust ei anna veel üldine võimlemine. Ka maadlejal on kiirust maadluste tegelemisel, kuid 100 mtr. jooksul pole temale midagi pakkuda. On kahtlemata jällegi vajalik just niisugused harjutused, mis annavad jalga-dele jooksu tarvis kiirust. Vähem tähelepanu juba pikale sammule, samuti külje ja selja lihastele, tugevatele õlgadele jne. Selle juures just

põlve tõsteks peavad töötama kõhulihased, puusad ja jõud jalalihastes. Kiirjooksjal on väga tähtis ka start, mis palju väeva nõuab.

Siin ei aja samuti mõnest kümnest tunnist saalis võimlemisest, vaid vastavaid harjutusi peab tegema iga päev, mis ühe aastaga ka eriliselt ei anna.

3. Hüppaja.

Temale pole nii tähtis kiirus, vastupidavus, pikk samm, kuid tarvilikud on juba tugevad jalad, paenduvad puusad ja lihaste arenemine ja jalapöias jõud ja paenduvus tõuke andmiseks.

Kaugushüppaja peab omama peale muu veel jalgade kiirust ja käte tööd jooksus, kuna puusade ja kõhulihaste töö on kaugushüppajal seda tähtsam, kui kõrgushüppajal.

4. Teivashüppaja.

Teivashüpe nõuab juba igakülgset keha arenemist. Teivashüppaja peab olema kui akrobaat, eriti ülemine kehaosa peab olema ettevalmistatud: tugevad käed, arenenud küljelihased, küljed jne.

5. Heitja, tõukaja, viskaja.

Nendel peab samuti ülemine keha pool olema hästi ettevalmistatud: tugevad kõhu-, selja- ja küljelihased, tugevad jalad, paenduvat puusad ning tugevad käte ja kõhulihased. Pikast sammust ja vastupidavusest pole siin juttugi.

6. Tõkkejooksja.

Pole mõtet, et parim 100 mtr. jooksja oleks hääl tõkkejooksja. Üle tõkke minekuks on kahtlemata tarvilik eriline lihaste treening, mida hariliku võimlemisega võib vaevast omada. Samuti ei anna tulemusi, kui mees iga võimlemise tunni üks ehk kaks korda seab end sarnasusse asendisse, mida vajab tõkkejooksja, s. o. t eeb niisuguseid liigutusi, millised tõkkejooksus vajalikud. Sellest on ka arusaadav, et kergejõustiklaste hulgas leidub vähe kümnevõistlejaid. Kui arvatakse, et hea 1500 mtr. jooksja, kelle keha on üldiselt hea arenemistasemel, kuid odaheitja pole ta kaugeltki.

Saavutusvõimlemine

on tegevus, mille ülesandeks on parandada mingisuguse ala juures ebaõiget ehk valesti tehtud kehaligutusi. Saavutusvõimlemine peab toimuma mõne asjatundja juuresolekul ja juhatusel. Näiteks: kõrgushüppajal endal on raske teada tegeliku hüppe juures, milliseid ebaõigeid liigutusi tema teeb, seda võib jälgida ainult asjatundlik juuresolija. Samuti on ka iga teise ala tegeliku harjutuse juures, kus omi vig on raske leida mingi samuti oskusi enda parandamiseks.

Neist lühikestest näidetest on juba aru saada, et kui inimene soovib oma kehaga midagi saavutada, tuleb just nende kehaosadele teha vastavaid harjutusi, millised on peategurid vastavas alas. Siin ei anna mingisugust tagajärge ainult keha üldine väsitamine, kehakaalu vähendamine, s. o. paar korda nädalas kuskil grupis enda soojakstegemine, mis mõnele on üleliigne, kuna teistele sellest vähe. Kõige paremal tunniandjal oleks täiesti võimata paarikümnele inimesele harjutusi anda vastavalt tema puudustele ja vastupidavusele. Temal on see täiesti võimata teada, missugused harjutused ja kui palju kellegile paras on.

Kergejõustiku alal on parimaks abinõuks just enese puuduste ülesleidmine ja selle järele nende kõrvaldamisele asumine.

Ja nende puuduste: lühike samm, kinnised puusad, nõrgad jalad, käed, õlad, kiirus, jõud ja vastupidavuse kõrvaldamine ongi sihtvõimlemine, mida ei kõrvaldata üheski grupis täiel määral, vaid üksinda, s. o. omaette ja iga päev ning oma jõe kohaselt.

Ühegi maailma parima kergejõustiklase harjutused ei sarnane üksteisele, igaüks teeb neid omamoodi, üks rohkem, teine vähem, mispärast selleks mingit kindlat kava ja ulatust pole võimalik kokku seada.

Käsipall Tšehhoslovakkias.

Süümanj teati meil õige vähe või peaaegu mitte sugugi teiste Euroopa riikide käsipalli tasemest ja olukorrad (väljaarvatud Läti, kellega peame rahvusvahelisi sidemeid käsipallis juba ligi 10 aastat). Tänavused „Kalevi“ ja „Russi“ pikemad võistlusringreisid Euroopa käsipalli harustavatesse riikidesse tõid sisse selgust ja kuigi kumbagi võistlusmatk lõppenud kaotusega, võib nende põhjal julgelt öelda, et Eesti käsipall on Euroopa parim. Võrkpallis suudeti seda absoluutselt tõendada, kuna „Kalevi“ oma turneel ei saanud ühtegi kaotust. Korvpalli kaotusi tuleb panna aga osalt mängumääruste suure erinevuse arvele mõnes riigis (Poolas), või mängumääruste individuaalse või erapooliku tõlgitsemise („Kalevi“ kaotusel Triestis, Napoli ja Bernis) arvele vahekohtuniku poolt. Kui meeskonda, keda toetab „marurahvuslik“ publik ja selle mõjualune või lihtsalt oma iseloomult „marurahvuslik“ vahekohtunik, siis on selle mõju korvpallis nii suur, et vastasmeeskonna võitmiseks peab olema temast vähemalt 15 punkti parem. Peab ütleva, et „Kalevi“ oma võistlusreisil teda võitjaid vastaseid oleks pidanud võitma, vaatamata vahekohtuniku „kaastööle“ kohaliku meeskonnaga, sest võimed olid tõesti niivõrt palju suuremad. Siiin mõjus aga halvavalt väljasõitnud meeskonna mitte kõige parem koosseis ja halb vorm, kuna ei olnud kuni turnee alguseni ühegi tugevama vastasega võisteldud. (Ei võetud osa sügisestest NMKÜ karikavõistlustest).

Kui palju võib lugeda mängumääruste erinevus nendega harjumata korral, suudab arvatavasti lähemal ajal meie käsipallipublikule tõendada „Russi“, „Polonia“ korvpalli võistlus Tallinnas. Viimane, kes võitis Varssavis „Russi“ ja „Kalevit“ kumbagi 8-punktilise rekordilise vahega Poola määruste järele mängus, kaotab Tallinnas „meie“ määruste järele mängu juures Russile vähemalt 15 punktiga. Nii arvavad vähemalt kõik „Kalevi“ ja „Russi“ mängijad, kes tänava võistlesid käsipallis Varssavis ning samuti ka need, kes tunnevad mõlemi maa mängumäärusi ning näinud võistlusi siin ja seal (Al. Klumberg).

Toome kõnelevas numbris kokkuvõtte Tšehhi käsipallist isiklike kokkupuutumiste kui ka Tšehhi käsipallilijude esimehelt hra Marekilt saadud andmete põhjal.

Kohe alguses peab toonitama Tšehhi omapära teiste käsipalli harustavate riikide seas, kuna see on vist ainuke riik Euroopas, kus võrkpall tundub populaarsem korvpallist. Võrk- ja korvpalli demonstreeriti Tšehhis (mõlemal korraga) esmakordselt 1919 aastal. Mängude sisetoojaks sinna oli YMCA ja teened selles on praegusel Tšehhi käsipallilijude esimehel hra Marek'il. Võrkpall löi end varsti läbi ja on muutunud ajajooksul populaarsemaks välismänguks jalgpalli kõrval ning seda harrastatakse praegu koolides, ülikoolides, spordiseltsides, kaitseväs, politseis jne., ühesõnaga igalpool. Korvpall ei löönud aga läbi ja alles 1928 aastal, s. o. aastal, mil asutati käsipalliliit, suudeti talte kuidagi elu sisse puhuda. Nii on Tšehhi korvpall oiet ainult 4 aastat vana.

Võrkpalli hooaeg on 15. märtsist kuni 1. novembrini väljas, mis aja lookul peetakse esivõistlused. Korvpalli, mida harrastab Tšehhis korrapäraselt ainult kaks või kolm organisatsiooni, ei ole seni väljas harrastatud, vaid ainult võimalates ning korvpalli hooaeg on 1. novembrist 15. märtsini. Kuni 1928 aastani, s. o. ajal enne käsipallilijude asutamist oli käsipalli (võrkpalli) juhtivaks organiks YMCA. Kuigi võrkpall Tšehhis väga palju harrastatav on, siis on seda imetlebavam väike arv organisatsioone ja mängijaid, mis registreeritud käsipallilijude. Registreeritud organisatsioone käsipallilijuid on 45 ja mängijaid umbes 580. Meil, Eestis, on need arvud umbes kahekordsed. Need väikesed arvud on aga endasõistatavad, kui teada lähemalt olukorda käsipallis Tšehhis. Võrkpalli esi-

NMKÜ „Russ“ koos võistlusvastase Praha YMCA'ga.

Meie käsipalli parimate meeskondade Kalevi ja Russi hiljutised vikingsõidud läbi Euroopa ja nende edukad esinemised andsid selge pildi Eesti käsipalli nivoost rahvusvaheliselt. Russi retk, mis ulatus Prahani ja Kalevi oma, mis küünis Euroopa lõunapoolsema osani Itaaliani, andsid kindla tunnistuse, et võrkpallis on Eesti Euroopa parim ja korvpallis sammub ta parimate reas. Kuna välismaa käsipall seni meil täielises udus peitunud, avaldame tänases ja järgnevas „Eesti Spordilehtedes“ Kalevi turnee ühe osavõtja sulest ülevaated käsipalli tasemetest üksikute riikide viisi. Tänaole Tšehhoslovakkia ülevaatele järgnevad veel samad Poola, Itaalia, Šveitsi, Läti j. t. üle.

Ülevaadete piltlikuks täiendamiseks toome alljärgnevalt ka meie meeskondade võistlusresultaadid nende suuretkettest:

Kalevi mängis võrkpallis: AZS Varssavis 15:11 ja 15:9, AZS teistkordselt 15:12, 14:16, 15:9,

Polonia Varssavis 15:5, Tšehhi rahvusmeeskond 15:13, ja 15:11 ja teistkordselt 15:10, 15:2, Vilno kütid, Vilnos 15:9 ja 15:1!

Korvpallis:

Polonia, Varssavis	28:36
AZS, Varssavis	37:42
Triesti Sportklubi, Triestis	15:20
Reyer, Veneetsia	18:15
Bologna linnameeskond	86:121
Rooma korvpalliklubi	20:181
Napoli, Neapolis	20:22
Milano linnameeskond	28:23
Turini linnameeskond	36:12
Genfi linnameeskond	34:21
Šveitsi meistrija	
Ülikooli Sp. Kl., Bernis	15:16
Turini ülik. koondus	47:181
YMCA, Prahas	44:15
Vilno kütid, Vilnos	70:251

Russ esines ainult korvpallis: LKS, Lodzis 30:26, Makkabi, Lodzis 28:18, YMCA, Prahas 46:34, Praha koondus 30:19, Rügijipu Üh., Riias 41:42, Ülik. spordikli., Riias 41:37

võistluste ja ka linnavõistluste pealtvaatamine on olnud publikule maksuta. Nii on Tšehhi võrkpallimeestel võistlustega seotud reisikuludele tulnud puhaste amatööridena ikka muist ka omast taskust suure maksta, milline juuremaks ei pidavat aga suur olema, sest võistlusreisidele tehtavat suurj soodustusi ja teiseks olevat suurem osa organiseeritud käsipallimehi üliõpilased. Kuna organiseeritud käsipallimängijal tema sport seega ikkagi veidi kalliks läheb, siis organiseeritakse ainult siis, kui ollakse küllalt hea edukaks võistlemiseks. Sellega on ka seletatav vähene organiseeritud käsipallimängijate arv Tšehhis. Keskkoolides kaitseväs, politseis jne. peeti üksustevahelisi võistlusi seni ainult võrkpallis. Korvpall on seal harrastus- ja võistluskavasse võetud alles kõige viimasel ajal.

Naiste poolt leiab käsipall Tšehhis samuti elavat harrastamist, kusjuures on tähelepanuväärne, et korvpalli harrastajaid naiskondi (organiseeritud seltsid) on rohkem kui vastavaid meeskondi. Võrkpallinaiskondi, kellega tuleb arvestada esivõistlustel ja kes asja juures tegutsuvad järjekindlalt, on 12 ümber, meeskondi — 6.

Maavõistlusi ei ole tšehhid seni käsipallis pidanud, küll on aga olnud mitmeidki rahvusvahelisi kohtamisi. Võrkpallis on olnud mitmel korral kohtamisi poolakatega, keda alati võidetud. Samuti on kaks korda kohtamised olnud lätlastega (Läti ülikooli spordiklubi), keda võrkpallis võideti, kuid kellele korvpallis kaotati. Linnavõistlusi võrkpallis (ainult võrkpallis) peetakse aga seda sagedamini üksikute Tšehhi linnade vahel.

Kuna Tšehhis mängitakse käsipalli (võrkpalli) väljas, siis ei ole saaliküsimus seni just „päevaküsimuseks“ saanud. Praeguse korvpalli olukorra juures (paar, kolm korvpalli harrastavat meeskonda) jätkub näit, Praagas, kus on kaks korraliku korvpalli harrastamisega võimal. neist küllalt. Teistes linnades on aga „põud“ võimalatest.

laadi, mis tingitud peaaesjalikult Tšehhi pealetungisüsteemi variatsioonirikkusest. Tarvitatakse peaaesjalikult ühe, kuid ka kahe-mehe vastuhüpet.

Servid on aga nende nõrgem külg. Servitakse ainult alt, kusjuures serv on lihtne ületöök (üle võrgu). Viskamist meelde tulevad vint-servid alt, mida meil sageli tarvitatakse, on keelatud (loetakse viskamiseks). Pail peab selgelt õhku visatama ja löödama. Lihtsad altservid annavad vastasmeeskonnale kohe hea pealetungi võimaluse ning „Kalevi“ oma ringreisi võitlis Tšehhi rahvusmeeskonda peamiselt just paremate servide tõttu. Kalevlaste tugevad ülevõit servid ei lasknud tšehhide edukat pealetungi alata, tšehhide nõrgad servid aga kalevlasi küll.

Tšehhide korvpall oma vaevalt nelja-aastase arenemisaja jooksul ei ole suutnud küllaldaselt areneda ja on tunduvalt meie omast järel, kuid on arenemas normaalselt, kus sihiks on puhas mäng. Korvpallis praktiseerivate meeskondade vähene arv ja meeskondade vähene arv ja lühike korvpalli lühike ajalugu ei ole võimaldanud neile küllalt mängu kogemusi ning mitmesuguste kaitse- ja pealetungi süsteemide tundmist ja arendamist. Kaitsemisel tarvitatakse kõige lihtsamat ja vanemat süsteemi mees-mehe kaitset. Pealetungis teotatakse peaaesjalikult kaugveisetele ja korvi alt „murdmisele“.

Tšehhid tahtvat aga korvpalli populariseerimisele erilist rõhku panna, mille tõttu võib loota, et ta varsti jõuab teistele Euroopa riikidele järele. Võrkpallis tuleb neil aga omandada tugev ülevõiterv, siis on meil nende võitmine võrkpallis sama lahtine kui Tallinna ja Tartu paremusel küsimus sel alal.

Tšehhide võimed ja mänguviis käsipallis on siin toodud nende parimate meeskondade mängu järele võistlustel „Kaleviga“ Praagas tänavu veebruaris, mis on maksev ka kogu Tšehhi käsipalli kohta, kuna näit. nende rahvusmeeskond võrkpallis nende võrkpalli kõige paremini peaks suutma väljendada, samuti nende kaks parimat korvpallimeeskonda — nende korvpalli.

Tõstevõistlused Valgas.

20. ja 21. veebr. korraldas UENU Valga osak. Valgamaa tõsteisvõistlused. Võistlustest võitis osa 10 sportlast ning paremaid tagajärgi näitasid Mürk ja Annamaa; esimene kerge- ja teine raskekaalus.

Tagajärjed olid järgmised:

Sulgkaal: 1. Rehapp (järjekorras — kahega surumine — 60, ühega rebimine — 47,5, ühega tõuge — 55, kahega rebimine — 55 ja kahega tõuge — 70) — 287,5 kg.

Kergekaal: 1. Mürk (62,5, 65, 80, 82,5, 105) — 395 kg. 2. Lavin — 342,5 kg. 3. Ahun — 277,5 kg.

Keskkaal: 1. Tomp (67,5, 72,5, 80, 85, 100) — 405 kg. 2. Osol — 357,5 kg. 3. Lipp — 320 kg.

Poolraskekaal: 1. Määrts (67,5, 67,5, 70, 82,5, 107,5) — 395 kg.

Raskekaal: 1. Annamaa (87,5, 75, 85, 85, 105) — 437 kg.

Nendest saavutistest on enamjagu kõik uued Valgamaa rekordid.

Täielikum spordiäri Eestis

KAUBAMAJA

„SPORT“

Tallinn, S. Karja 18.

Kõnetr. (2)23-00

soovitab kõige soodsamate hindadega

Talviseks hooajaks:

Suuski svütreid
uiskusid mütte
tõukekelke kindaid
sporuikelke sääri
lastekelke sälle jne.

A/S. „Union“ suusasaapaid

„Püha maraton.“

Kui kiirelt suudetakse piibel läbi lugeda?

Ameerika leht „Denver Post“ kirjutab: „Tuleval pühapäeval metodistide koguduse kirikus Calharnis (Colorados) peetakse piibli lugemise maratoni, kusjuures katset tehakse uut testamenti järjest läbi lugeda. Lugemist alustab kirikuõpetaja Maurice Habgood kell 5 hommikul. Teda vahetab linnapea James Lair ja nelikümmend kaheksa koguduse liiget. Loodeatakse keskööks lugemisega lõpule jõuda. Igati on palutud, kes soovib huvitavat sündmust kaasa elada. Maratoni lõpul pakutakse kergeid värskendavaid jooke.“

Ameerika ei puhka.

Rekordid purunevad üksteise järele.

New-Yorgi Madison Square Gardenis peetud siseraja võistlustel näidati häid tagajärgi ning püstitati uusi tippsaavutusi. Nii New-Yorgi ülikooli meeskond teatejooksus püstitas uue rekordi üks ja seitse-kaheksandik miilis (220 y., 440 y., 880 y. ja miil), ajaga 7:29,6. Teiseks tulnud Pennsylvania ülik. meeskond lõpetas sama ajaga. Selles jooksus Wenzke jooksis miili 4:15, kuna teiste ajad olid: Lermond — 4:14,4; Nordede 4:16 ja Coan 4:17,4.

Kõrguse võitis Spitz — 200,7. Teiseks jäi Spencer — 193. Spitz alustas hüppamist alles 188 sm. pealt kõrgus, milleni meie üldse ei küüni. Järgmine kõrgus oli tal 193 sm. ja 198 ületas ta esimesena. Lõputulemuse ületas ta teisel hüppel.

Brix võitis kuuli 15,66 mt. Kõik ta heited olid üle 15 mt. Sextoni tagajärg oli 15,58 m.

Toppino 60 mt. peal lõi Polani 6,2 sek.

Lermond 3 miili jookis 14:26,6, mis 5000 mt. aja annab alla 15 min. Chicagolane Letts tuli meistriks 1000 yardis — 2:13. Teivas-hüppes Sturdy 412 sm. lõi Warner, Thomsoni ja Leed, kelle kõrgus oli 397. Kauguses olid kolme parema tagajärjed: Ottenback — 721, Smitt — 715 ja Turth — 713.

Tartumaa esivõistlused kiiruisutamises.

Pühapäeval, 6. märtsil toimusid Tartus, Raadi tiigil „Kalevi“ korraldusel Tartumaa esivõistlused kiiruisutamises, õigemini Tartu esivõistlusi, sest osavõtjad kõik Tartu „Kalevist“. Ilm võistlusteks mitte just soodus, sest puhus hommikutuul — piki tiki, mis tagajärgi tuntuvalt nõrgendas. Osavõtjaid — 7.

Tehnilised tulemused:
A kl. — 500 m.: 1. Reivart — 51,0; 2. Martin — 51,8.
1500 m.: 1. Reivart — 2:57,0; Martin ei sõitnud.
5000 m.: 1. Martin — 10:14,3; 2. Reivart — 10:33,0.
B kl. — 500 m.: 1. Kreutzberg, Ev. — 55,0; 2. Michelson — 55,7.
1500 m.: 1. Kreutzberg — 3:00,1; 2. Michelson — 3:05,3.
5000 m.: 1. Kreutzberg — 10:23,0; 2. Michelson — 11:03,2.

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompüestee 19. Tel. 430-19

Soovitab oma valmistatud spordi- ja võimlemisabinõusid.

Pärnu ringvaade.

Sindis raske sport tõusul. Pärnus käsipall hoos. Maakonna esivõistlused tõstmises ja maadluses.

Tänavune talvehooaeg on Pärnus möödunud suurte kontrastide muusika saatel. Sportlik tegevus on näidanud reaalaraladel suurt tõusutendentsi, kuid samas on nii mõnigi ala samunud erakordselt kürsikult allamäge. Näitena tuleb tuua esmajoones raskejõustikku. Maadlus ja tõstmine kui varemaste aastate Pärnu hülgeala on hoopis hajhtunud sportlikult näitelavalt. Esimesed nii öelda avalikud võistlused rullusid raskejõustikus alles märtsi algul! Pärnu ja Sindis vahel on aetud pärnlasilt teravaks ja nüüd selle värskel viljal on arvanud heaks Sindis Kalju boikottida Pärnu raskejõustiklasi, s. o. tõstjaid ja maadlajaid kuni aset leiab novembris ära jäänud Sindis ja Pärnu vaheline raske sport võistlus.

Raskejõustiku aladest on noorem poks, millega alustati aastates vaheaja järele uuesti detsembris. Eriti intensiivset tööd tehti vast asutatud Tervise Poksiklubi juures ja peamiselt just organiseerimise alal. Hoos on järjekindlad treeningõhtud, tehakse veel ühiseid jooke maastikul ja võetakse osa sihtvõimlemise tunnist. Tervise ja Sindis vaheline poksimaits tõestas jällegi, et raskejõustikus on hegemoonia täielikult Sindis päralt. Matš andis viigi 4:4.

Eriti tõusu on näidanud käsipall, Pärnu tugevam: Vaprus sai hiljuti nii korv- kui võrkpallis lüüa. Järgmisel võistlusel, mil fashjingu aroomid ei olnud enam mõjutamas võistlejaid, seati jalule „seisukord läänepool rindel muutuseta“ ning Vaprus tulutas kohutavalt vastaseid. Korvis hävis Tervis 50:13 ja võrgus meeskonnaasiumi spordiring 2:0, geimid 15:3 ja 15:2.

Talispordist on hoos kiiruisutamise ja suusatamise. Kiiruisutamises on märgata suuri edusamme selle ala peaaegu ainusaadaja Kallaspooliku juures, kes hooaja jooksul põrmustanud kõik senised rekordid. Kiiruisutamises rohkem juttu teha ei saa, sest selle ainsa nimega piirdub kõik märkimisväärne Pärnus.

Läinud pühapäeval rullus Pärnu viimaste aastate suurim n. n. spordi-parlamendi istung, mil peeti spordiseltside liidu esindajatekogu koosolekut. Seekordne parlament oli oma töös erakordselt asjalik. Valiti uus juhatus koosseisus: esimees J. Tamm (Vaprus), abiesimees J. Põldsam (poliitsei spordiring Edu), sekretariaat A. Pärtels (Tervis) ja A. Kristjanson (PJK), laekurid A. Otting (Sulev) ja A. Poolak (Kalju), majavanem G. Schmidt (Saksa Spordiselts). Revisjoni toimkonda valiti Ed. Oja, Ed. Biebornicht ja J. Martson.

Pühapäeval peeti Pärnus Tervise korraldusel maakonna esivõistlusi raskejõustikus. Osavõtjaid oli — 22 Tervisest ja poliitsei spordiringist. Sindis Kalju värvides esines vaid seitsmekordne Eesti meister Aleksander Kask, tülles kümnendat korda Pärnumaa meistriks. Kah rekord!

Võru kiri.

Võru käsipall on sedakorda tänavu aastaks läbi. Viimase heitluse pidasid möödunud pühapäeval sp. s. „Ilmarine“ ja Noorkotkad. Viimane meeskond on olnud tänavu üllatusmeeskonnaks, tõustes ühe hooajaga parimate esirinda. Võrkpallis suudab „Ilmarine“ võita tänu Kony hülgavatele surumistele, vaatamata Pustuse ebakindlatele tõstetele. Mängu täsemelt Võru võrkpall silmanähtavalt progresseerunud, kuid massiliselt on juure tulnud noori jõude. Väikese linna peale on neli meeskonda! Meeste mängu edenemisega on kaasas käinud naiste väljasuremine. Kogu linna kohta saadakse vaevu üks korralik ja võistlusõhulik naiskond kokku. Korvpallis võitis „Ilmarine“ 41:37, olles poolajal kaotuses 25:11, seda asjaolu, et edurivi mehed Kony — Pustus mängisid kaitses. Teisel poolajal „Ilmarise“ edurivi Sillaots —

Tõstjast olid paremad A. Kase kõrval Pärnu vanima generatsiooni esindaja Artur Pärn ja Joh. Tamm, võites esikohad poolraskes ja keskkaalus võrdse kogusumma 267,5 kg. juures. Eriti tuleb mainida nende kahe saavutusi seetõttu, et kumbki sportlase algpäevad ulatuvad Pärnumaa raskejõustiku algpäevadesse, neist tähtub Artur Pärn tuleval aastal 25 aasta sportliku tegevuse juubel. Kergekaalus oli tubli hajguse tõttu treeningust eemal viibinud S. Haitov.

Maadluse tagajärgi:
Kärbeskaal: 1. V. Puhmas. 2. Johanson. Mõlemad Tervis.
Sulgkaal: 1. J. Hendrikson, Tervis. 2. H. Saal, Tervis.
Kergekaal: 1. Telg, Tervis. 2. Luur, Tervis.
Kergekeskkaal: 1. B. Mard, Tervis. 2. O. Eberg, Tervis.

Kergekaal: 1. Kütt, Tervis. 2. Laas, Tervis. 3. E. Jürvetson, Tervis.
Poolraskkaal: 1. A. Holm, Tervis. 2. A. Tiganik, pol. spordir. Edu.
Raskekaal: 1. Ed. Põntson, Tervis. 2. Lille, pol. spordir. Edu. 3. Sprenk, pol. spordir. Edu.

Tõste tagajärgi:
Sulgkaal: 1. H. Saal, Tervis — 242,5 kg. (75, 72,5, 95).

Kergekaal: 1. Al. Kask, Sindis Kalju, 257,5 (80, 77,5, 100). 2. S. Haitov, Tervis 250. 3. J. Luur, Tervis, 230 kg.

Keskkaal: 1. Joh. Tamm, pol. sp. Edu, 267,5 (75, 85, 107,5). 2. A. Mujärv, Tervis, 255. 3. V. Kask, Tervis, 245 kg.

Poolraskkaal: 1. A. Pärn, pol. spordir. Edu, 267,5 kg. (80, 77,5, 110). 2. J. Laos, Tervis, 262,5 (75, 80, 107,5).

Raskekaal: 1. Ed. Põntson, Tervis, 242,5 kg. 2. A. Tiganik, pol. spordir. Edu, 232,5. 3. O. Lille, pol. sp. Edu.

Samal ajal peeti Sindis sealne Kalju korraldusel omavahelisi ameerika vabamaadluse võistlusi, millest oli osavõtjaid 27 — seega rohkem kui Pärnus maakonna esivõistlusil!

Tagajärjed:
Kärbeskaal: 1. Soovik. 2. Viidermann. 3. Vakkermann.
Sulgkaal: 1. Kumm. 2. Mitt. 2. Kammer.
Kergekaal: 1. Nõmm. 2. Jürisson.
Kergekeskkaal: 1. Miil. 2. Haage. 3. Somson.
Keskkaal: 1. A. Adamson. 2. Jaanson. 3. Kolk.
Raskematel kaaludes puudusid osavõtjad.

Pühapäeval korraldas Pärnu Vaprus suusavõistlusi 10 km., millest oli osavõtjaid 16. Esimeseks tuli hea ajaga O. Miil 37.52,0. 2. A. Klein — 39.17,5. 3. A. Tamm — 40.34,0. 4. J. Parts — 41.32,0. 5. J. Talvik — 43.21,0. 6. E. Saarnat — 44.35,0. Kõik Vapurusest. Väljaspool võistlust startis M. Jansen, Tervis, kelle aeg 39.05,0, tülles seega järjekorras teiseks.

Kony — Pustus saavutas punkte küllaldaselt määralt võiduks.

Samal päeval peetud poksi- ja maadlusvõistlused läksid suure harsardi ja ägedusega. Väljamüüdnud saali keskel kohtasid nõõrringis Võru, Antsla, Navi, rügemendi j. t. väljavalitud mehed. Ägedamaid matše toimus poolraskeskaalus, kus Zetzer, Antsla spordiseltsist — kohutavalt läbi töötas Villemsoni, 7. rügemendist — mille tagajärjel saavutas 3. ringil tehnilise knock-outi. Mõlemad poisid omavad füüsiliselt erakordse vastupidavuse ja löögijõu.

Võitjad kaalude järjekorras: sulgkaal — Neuman, Ilmarine; kergekeskkaal: Aren, 7. rüg.; keskkaal: Kuk, Tartu Kalevi; poolraskkaal: Bünger, Ilmarine.

Maadluses kujunes võitjate järjekord järgmiseks: sulgkaal: Urbanik, Ilmarine; kergek.: Varik, Võru

TALLINN, Pikk t. 47
Tel. 444-22.

Soovitab suures valikus:

Suuske, suusakeppe, suusa-saapaid, tuulekindlaid suusajakke, suusamütse, suusamääret, suusasokke, suusa nahkindaid.

Liurauda, liurava saapaid, liurava rihme.

Hockey pantschid, hockey saapad, hockey keppe, hockey palle. Tõuke kelgud, sp. kelgud, laste kelgud.

Villaseid kamsone ja training ülik. Peale selle ladus kõiksugu spordi abinõud.

Wenzkelt teine rekord.

Mõni päev peale Gene Wentzke poolt New-Yorgi siserajal miili jooksul maailmarekordi püstitamist sama ameeriklane jooksis ka 1500 mt. Selle maa kattis ta 3 min. 53,4 sek., mis on uueks maailmarekordiks siserajal. Seni kuulus see 1928. a. Congerile 3:55-ga.

Narva meistrivõistlused käsipallis.

Püh., 28. veebr. algasid ühiskonnaasiumi võimlas käsipallivõistlused Narva meistri nimele.

Keskpärasel mängus, kus noored NMKÜ mängijad näitasid siiski vastupanu nendest tehniliselt paremate võitlejale, tuli viimane ennustatuult võitjaks tagajärjega 2:0 (15:7 ja 15:9).

Järgmises mängus kohtasid võitleja ja Kaitseliit naiste võrkpallis, milles võitleja võitjaks tuli tagajärjega 2:0 (15:2, 15:12).

Ohtu huvitavamaks võistluseks kujunes Hokiklubi ja Kaitseliidu korvpallimeeskondade vaheline jõukatsumine. Hokiklubi, kes järjekindlalt paranemas, arendas kohati võrdlemisi otstarbekohast ja ladusat kombinatsioonmängu, mille tulemusena saavutas ülekaaluka võidu tagajärjega 53:18 (30:4).

Ohtu viimase võistlusena lavastati võitleja ja Kaitseliidu naiskonnad korvpalliheitluse, kus võitleja olles kogu aja ülekaalus saavutas võidu tagajärjega 21:8 (8:6).

tööstuskool; kergekeskk.: Käis, Ilmarine; keskkaal: Pügl, Ilmarine; poolraskk.: Savi, Antsla spordiselts.

Väljapaistva maadlustehnikaga osutsid Savi, Käis, Urbanik.

Võru meistrivõistlusi koronas võitis J. Reiman — gümnaasiumist.

Järgmistena: O. Jeedas, F. Palo.

Igaastased suusavõistlused kaitsesväele ja kaitseliidule ühisele toimusid tänavu 5. ja 6. skp., millest rekordarv osavõtjaid võistlusrajale välja tuli. Võistlused ise kujunesid suureks triumfiks 7. rügemendi suusatajaele, kuna esikohad langesid kõik nendele, alles 7. kohast alates tulid kaitseliilased ja 8. üks. jalgv. pat. mehed.

Esimese võistluspäeva 9 km. suusatamise võitis ltn. Jaan Raudson, 7. rüg. ajaga 35.27,0. 2. vao. Kadaja, Al. — 35.47,4. 3. vao. Zilmer, Ed. — 37.16,0. 4. ltn. A. Ots. 5. nao. Terna, Ed. 6. nao. Kirbits, Aug.

Esimene kaitseliitlane O. Miktein, Kasaritsa komp. 38.36,0. Esimene 8. pat. mees — vao. R. Rimmel 39.03,2. Osa võttis 46 meest.

Ajateenijate 9 km. võitis rms. P. Raig, 7. rüg. — 37.30,8. 2. rm. R. Sarapuu, 7. rüg. 39.11,0. 3. rm. L. Peltzer — 39.31,0.

B klassis võistles 25 ajateenijat. 30 km. suusatamisest võttis osa ligemale 80 meest, kuid tagajärjed ei selgunud pühapäeva õhtuks veel.